

ఆంధ్రప్రదేశ్ సమగ్ర చరిత్ర - సంస్కృతి VIII

సమకాలిక ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ చరిత్ర

క్రీ.శ. 1956 - 1990లు

ప్రధాన సంపాదకులు : వకుళాభరణం రామకృష్ణ

సంపాదకులు : వి. రామకృష్ణారెడ్డి

సంపాదక వర్గం

లక్ష్మీనారాయణ కాడేకర్

ఎ.ఆర్. రామచంద్రా రెడ్డి

అడపా సత్యనారాయణ

అనువాదం

కాకాని చక్రపాణి

దుర్గెంపూడి చంద్రశేఖర రెడ్డి

టంకశాల అశోక్

ఎ.వి. పద్మాకర్ రెడ్డి

గోవిందరాజు చక్రధర్

ఎమెస్కో

విషయసూచిక

1.	సంధి దశ వి. రామకృష్ణారెడ్డి	3-10
రాజకీయ, పరిపాలన పరిణామాలు		
2.	ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆవిర్భావం: విషయాలు, వ్యగ్రతలు వి. రామకృష్ణారెడ్డి	13-27
3.	పాలన తొలి అడుగులు, 1956-60 జి. అంజయ్య	28-40
4.	అందరికీ సమాన అవకాశాలు, 1960-1962 కె. రఘురామ్	41-67
5.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అభివృద్ధి చర్యలకు శ్రీకారం, 1962-1964 వింజమూరి రాధాకృష్ణ	68-92
6.	ఒత్తిడి, సుస్థిరతల సుదీర్ఘకాలం, 1964-1971 ఎ.ఆర్. రామచంద్రారెడ్డి	93-111
7.	ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమం కె. రఘురామ్	112-133
8.	రాజకీయ విశ్వసనీయత, అనిర్ణయాత్మకత, 1971-73 ఎన్. ఇన్నయ్య	134-140
9.	జై ఆంధ్ర ఉద్యమం, 1972-73 ఎన్. ఇన్నయ్య	141-150
10.	ఏకీకరణకు నిశ్చిత వాతావరణం, 1973-1978 వి. రామకృష్ణారెడ్డి	151-158
11.	అసంతృప్తి, అస్థిరత్వం, ప్రజా వ్యతిరేకత, 1978-83 వి. రామకృష్ణారెడ్డి	159-171
12.	కెరటం వలె ఎగసిన కొత్త పార్టీ, 1983-89 బి. వెంకటరావు	172-193
13.	రాజకీయ పరిణామాల సర్వేక్షణ, 1989-1995 ఎన్. ఇన్నయ్య	194-200

14. పాలనాంగ సంస్కరణలు 201-208
సిహెచ్. బలరాములు & సి. వెంకటయ్య
15. పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థల పెరుగుదల, పనితీరు 209-224
దండెబోయిన రవీందర్

ఆర్థిక వ్యవస్థ, సమాజం

16. వ్యవసాయ ప్రగతి 227-246
ఎం. అచ్చిరెడ్డి
17. సాగునీటి అభివృద్ధి 247-269
ఎం. అచ్చిరెడ్డి
18. సహకారోద్యమాభివృద్ధి 270-285
ఎస్. కిషన్ రావు
19. లఘు, కుటీర పరిశ్రమలు 286-301
ఎస్. కిషన్ రావు
20. భారీపరిశ్రమలు 302-320
కె. చక్రధర్ రావు
21. వర్తక వాణిజ్యాలు 321-336
ఎస్. కిషన్ రావు
22. బాంకింగు, ఇన్సూరెన్సు 337-365
పి. మాధవి
23. రవాణా, కమ్యూనికేషన్లు 366-383
ఎస్. కిషన్ రావు
24. నక్సలైట్ ఉద్యమం 384-396
ఎన్. వేణుగోపాల్
25. పట్టణీకరణ 397-424
కె. లక్ష్మీనారాయణ
26. మారుతున్న కులం, అధికార సంబంధాలు 427-438
ఎన్. పురేంద్రప్రసాద్ & సిహెచ్. సతీశ్
27. వెనుకబడిన తరగతుల ఉద్యమం 439-449
అడపా సత్యనారాయణ
28. స్త్రీల స్థితిగతులు, పాత్ర 450-470
పి. రామలక్ష్మి

29.	సారా వ్యతిరేక ఉద్యమం రేఖాపాండే	471-485
30.	స్వచ్ఛంద సంస్థల పాత్ర కె. హెచ్.ఎస్.ఎస్. సుందర్	486-503
31.	ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధి ఎం. రోజాలక్ష్మి	504-515
32.	మాధ్యమిక విద్యాభివృద్ధి వి. దిలీప్ కుమార్	516-526
33.	ఉన్నతవిద్యారంగం ధోరణులు బి. శివారెడ్డి & కె. అంజిరెడ్డి	527-534
34.	సాంకేతిక విద్య పురోగతి అజ్ఞారపు శ్రీరామారావు	535-549
35.	ఆరోగ్యం, పరిశుభ్రత ఎస్. పురేంద్రప్రసాద్	550-560
36.	ప్రవాస తెలుగులు - చారిత్రక వీక్షణం అడపా సత్యనారాయణ	561-580

కళలు, సంస్కృతి

37.	ఇంగ్లీషు జర్నలిజం అవలోకన దాసు కేశవరావు	583-597
38.	తెలుగు జర్నలిజం అభివృద్ధి పొత్తూరి వెంకటేశ్వరరావు	598-604
39.	తెలుగు సాహిత్యంలో స్త్రీ వాద స్పృహ ఓల్గా	605-614
40.	దళిత సాహిత్యం చల్లపల్లి స్వరూపరాణి	615-622
41.	విప్లవ సాహిత్యం ఎన్. వేణుగోపాల్	623-632
42.	మైనారిటీల సాహిత్యం కె. ఆనందన్	633-638
43.	అభ్యుదయ సాహిత్యోద్యమం ఎస్.వి. సత్యనారాయణ	639-642

44.	దిగంబర కవిత్వం ఎన్. వేణుగోపాల్	643-653
45.	రంగస్థల కళలు పెద్ది రామారావు	654-665
46.	జానపద కళలు ఎన్. భక్తవత్సలరెడ్డి, వై.ఎ. సుధాకర్‌రెడ్డి	666-678
47.	సినిమా అభివృద్ధి: వికాసం, ప్రభావం ఎ. మారేశ్వరరావు	679-691
48.	నిజామ్ నీడన నిజమైన సినిమా కల రెంటాల జయదేవ	692-698
49.	చిత్రకళ : వికాసం, ధోరణులు బి. సుధారెడ్డి	699-710
50.	జానపద, గిరిజన నృత్యాలు వకుళాభరణం లలిత	711-729
51.	సంగీతం చరిత్ర ఉమాదేవి	730-742
52.	నూతన మత శాఖల ఆవిర్భావం, యాత్రా కేంద్రాల వికాసం ముదిగంటి మాధురిరావు	743-755
53.	నాస్తిక ఉద్యమం జి. విజయం	756-770
54.	నృత్యాభివృద్ధి : కూచిపూడి జొన్నలగడ్డ అనూరాధ	771-777
55.	ఆంధ్ర నాట్యం - పేరిణి శివతాండవం కె. సువర్ణలాదేవి	778-786
	ముఖ్య పదసూచి	787-792

పట్టికలు, పటాలు, చిత్రాలు

పట్టిక

1.	1957-58 లెక్కలు, రెవిన్యూ జమ	...	22
2.	1957-58 లెక్కలు, రెవిన్యూ వ్యయం	...	23
3.	1957-58 లెక్కలు, రెవిన్యూ మిగులు లేదా లోటు	...	23
4.	1956-68 కాలంలో తెలంగాణలో ఖర్చు చేయని మిగులును చూపే వివరం	...	24
5.	1957 తాత్కాలిక బడ్జెట్: కేటాయింపులు	...	31
6.	1957, విద్యా బడ్జెట్ : పద్దులు	...	32
7.	28-3-1957 నాటికి మొత్తం సహకార సంఘాల సంఖ్య - ప్రాంతాల వారీగా	...	32
8.	28-3-1957 నాటికి వ్యవసాయ సహకార సంఘాల సంఖ్య	...	32
9.	సహకార రంగంలో నెలకొల్పిన పరిశ్రమలు	...	33
10.	రాష్ట్ర రెవిన్యూ, 1956-61 (కోట్లరూపాయలలో)	...	35
11.	1951-61 వరకు కల్పించిన నీటిపారుదల సామర్థ్యం	...	36
12.	ప్రాంతాల వారీగా వివిధ నీటిపారుదల పనులు, 1957-1958	...	36
13.	1956-57 నుంచి 1960-61 వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విద్యాసంస్థల సంఖ్య	...	39
14.	ఉపాధ్యాయ, విద్యార్థి నిష్పత్తి	...	39
15.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 1960-61 లో సాగులోని ప్రాంతం	...	49
16.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సాగునీటి అభివృద్ధి, 1961-62	...	49
17.	పారిశ్రామిక కార్మికుల వేతనాలు	...	56
18.	మూడవ ప్రణాళిక కాలంలో ఎస్ సిలు, ఎస్ టిల విద్యకోసం చేసిన కేటాయింపులు, ఖర్చు	...	60
19.	రెండవ, మూడవ ప్రణాళికల్లో ఆరోగ్యరంగానికి కేటాయింపులు	...	62
20.	జిల్లావారీగా చౌకధరల దుకాణాలు	...	64
21.	ప్రాథమిక సహకార భూమి తనఖా బ్యాంకుల అభివృద్ధి క్రమం	...	79
22.	ప్రాథమిక సంఘాల వసూళ్ల పరిస్థితి, రూ. లక్షల్లో	...	79
23.	జిల్లాలలో బ్లాకుల సంఖ్య	...	83
24.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 1971 లోక్ సభ ఎన్నికల ఫలితాలు	...	110
25.	సవరించిన ఖర్చు, వ్యయం: ప్రత్యేక తెలంగాణ అభివృద్ధి స్కీంలు-1969-70	...	129
26.	భూమి వినియోగంలో మార్పులు, ఆంధ్రప్రదేశ్, 1956-2001	...	228

27.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రధానమైన పంటల కింద భూవిస్తీర్ణం, 1955-56 - 2000-01	...	230
28.	ఎ.పి.లో, భారతదేశంలో ఆహారధాన్యాల ఉత్పాదన, 1956-96	...	232
29.	ఎ.పి.లో ప్రధాన పంటల ఉత్పాదన, 1956-57 - 2000-01	...	232
30.	ఎ.పి. లో ప్రధానపంటల ఉత్పాదకత 1956-57 - 2000-01	...	234
31.	మొత్తం జనాభాలో రైతు కూలీలు, 1961-2001	...	235
32.	ఎపిలో వ్యవసాయ కూలి రేట్లు (దినసరి, వాస్తవికం, చట్టబద్ధం) 1960-61 - 2000-01...	...	236
33.	ఎపిలో వ్యవసాయ రంగంపై వేర్వేరు ప్రణాళికల కింద చేసిన ఖర్చు 1956-2002	...	243
34.	ఎపిలో వ్యవసాయ కార్యకలాపాలలోని సంస్థలు, ఉపాధి, 1998-2005	...	243
35.	1956-57 నుండి 2004-05 వరకు విభిన్న వనరుల కింద సాగయిన భూమి	...	248
36.	భిన్న పథకాల కింద 1956-2002 నడుమ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సాగు నీటిపై పెట్టిన ఖర్చు	...	248
37.	జిల్లావారీగా ఉపరితల జలప్రవాహం ప్రాజెక్టులు, లిఫ్ట్ ప్రాజెక్టులు (ప్రభుత్వ), 2000-01	...	249
38.	1956కు ముందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో భారీ ప్రాజెక్టులు	...	251
39.	ఎపిలో 1956 తర్వాత పూర్తయిన భారీ జలాశయ ప్రాజెక్టులు	...	252
40.	నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు కింద సాగు భూమి, 2001	...	254
41.	1956-2008 మధ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ పూర్తయిన ఇతర పెద్ద ప్రాజెక్టులు	...	257
42.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నిర్మాణంలో ఉన్న ప్రాజెక్టులు, 2008	...	258
43.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జిల్లాల వారీగా మధ్యతరహా ప్రాజెక్టుల సాగు వివరాలు - 2000-01	...	261
44.	1986-87, 1993-94, 2000-01 ఆంధ్రప్రదేశ్ చిన్నతరహా నీటి వనరులు	...	262
45.	1951-80 నడుమ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చిన్నతరహా సాగునీటి వనరులపై ప్రణాళికల వారీగా జరిగిన వ్యయం, కల్పించిన సాగునీటి సామర్థ్యం	...	263
46.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సహకార సంఘాల అభివృద్ధి, 1956-57 - 1995-96	...	274
47.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రాథమిక వ్యవసాయ ఋణ సంఘాల అభివృద్ధి, 1956-57 - 1995-96...	...	275
48.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పిఎసిఎస్ ల నిధులు, 1956-57 - 1995-96	...	276
49.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పిఎసిఎస్ లు ఇచ్చిన ఋణాలు, వసూళ్లు, 1956-57 - 1995-96	...	277
50.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సిసిబిల నిర్వహణ పెట్టుబడిలో భిన్నవనరుల వాటాలు, 1956-57 - 1995-96	...	278
51.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సిసిబిల ఋణాలు, వసూళ్లు, 1956-57 - 1995-96	...	278
52.	ఎపిఎస్ సిబిల నిర్వహణ పెట్టుబడిలో భిన్నవనరుల తులనాత్మక వాటాలు, 1956-57 - 1995-96	...	279
53.	ఎపి ఎస్ సిబిలు ఇచ్చిన ఋణాలు, వసూళ్లు, 1956-57 - 1995-96	...	280
54.	ఎపి సహకార సిఎడిబిల వనరులు - నిధులు, 1956-57 - 1993-94	...	281
55.	ఎపి సిసిఎడిబిలు ఇచ్చిన ఋణాలు, వసూళ్లు, 1956-57 - 1993-94	...	282

56.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మొత్తం సంస్థాగత ఋణాల్లో సహకార ఋణాల నిష్పత్తి, 1970-71 - 1995-96	...	283
57.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మొత్తం వ్యవసాయ ఋణాల్లో సహకార, ఇతర ఋణాల వాటా	...	284
58.	గ్రామీణ చిన్నతరహా పరిశ్రమల ఉత్పత్తులు - రంగాల వారీగా, 1973-74 - 1996-97	...	289
59.	గ్రామీణ లఘు పరిశ్రమలలో ఉపాధి పరిస్థితి, 1973-74 - 1993-94	...	290
60.	గ్రామీణ లఘు పరిశ్రమల రంగం వారీ ఎగుమతులు, 1973-74 - 1996-97	...	291
61.	ఎ.పి.లో అసంఘటిత రంగంలోని సంస్థలు, 1998	...	292
62.	ఎ.పి.లో అసంఘటిత రంగంలో ఉపాధి, 1998,	...	292
63.	అసంఘటిత రంగ సంస్థల కార్యకలాపాల ధోరణి, 1980-98	...	293
64.	సంస్థలు, ఉపాధిలో ఉమ్మడిగా వార్షిక పెరుగుదలలు, 1980-90 - 1990-98	...	294
65.	ఏజెన్సీలు వారీగా చిన్న పరిశ్రమల రిజిస్ట్రేషన్, 1994-95	...	295
66.	ఎపిలో రిజిస్టర్ అయిన చిన్న పరిశ్రమల అభివృద్ధి, 1996	...	296
67.	ఎపిలో రిజిస్టర్ అయిన చిన్న పరిశ్రమల్లో ఒక్కోదానికి పెట్టుబడులు, ఉపాధి	...	297
68.	రెండు డిజిట్ల స్థాయిలో యూనిట్లు, ఉత్పత్తి, ఉపాధి, 1986-87	...	298
69.	రిజిస్టర్ అయిన చిన్న పరిశ్రమలు, ప్రాంతీయ వ్యత్యాసాలు	...	300
70.	పరిశ్రమలు, గనులపై ప్రణాళికా వ్యయం	...	304
71.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఫాక్టరీ రంగ లక్షణాలు, 1980-81 - 1997-98	...	307
72.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎంపిక చేసిన పరిశ్రమల్లో ఉత్పత్తి, 1980-81 - 1995-96	...	308
73.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పారిశ్రామికోత్పత్తి సూచిక సంఖ్యలు, 1980-81 - 1995-96	...	309
74.	నికర జాతీయోత్పత్తిలో పారిశ్రామిక, తయారీ రంగాల వాటా శాతం, 1960-61 - 1995-96	...	310
75.	రాష్ట్ర జాతీయోత్పత్తిలో గనులు, తయారీరంగాల వాటా శాతం, 1970-71 - 1986-87	...	311
76.	కర్మాగారాల రంగంలో జిల్లా, ప్రాంతీయ వారీ నిర్మాణం, ఆంధ్రప్రదేశ్ 1994-95	...	313
77.	1974-75లో ప్రధాన పరిశ్రమల గ్రూపుల్లో ఉత్పత్తి విలువలో మూడు ముఖ్యమైన జిల్లాల వాటా	...	315
78.	ఆంధ్రప్రదేశ్ వాణిజ్య కార్యకలాపంలో అదనపు విలువ	...	325
79.	క్రమబద్ధీకృత వ్యవసాయ మార్కెట్లలో వ్యాపారలావాదేవీలు - తెలంగాణ, 1956-57 - 1970-71	...	326
80.	క్రమబద్ధీకృత వ్యవసాయ మార్కెట్లలో వ్యాపార లావాదేవీలు - ఆంధ్రప్రదేశ్ (మొత్తం ఆంధ్ర, తెలంగాణ), 1971-72 - 1995-96	...	327
81.	క్రమబద్ధీకృత వ్యవసాయ మార్కెట్లలో జరిగిన వ్యాపార లావాదేవీలు - ఆంధ్రప్రాంతం, 1971-72 - 1995-96	...	329

82.	క్రమబద్ధీకృత వ్యవసాయ మార్కెట్లలో జరిగిన వ్యాపార లావాదేవీలు - తెలంగాణ, 1971-72 - 1995-96	...	329
83.	ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎగుమతులు, భారతదేశ ఎగుమతుల్లో వాటి వాటా, 1970-71 - 1986-87	...	331
84.	ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి జరిగిన ఎగుమతుల స్థూల వివరాలు, 1970-71 - 1986-87	...	331
85.	చిన్నరేవు పట్టణం కాకినాడ ద్వారా జరిగిన వ్యాపారం, 1958-59 - 1994-95	...	332
86.	విశాఖపట్నం రేవు ద్వారా జరిగిన వాణిజ్యం / వాణిజ్య సమతూకం, 1971-72 - 1994-95	...	333
87.	విశాఖపట్నంలో ఎగుమతి, దిగుమతుల వాణిజ్యంలో బృందాల వారీగా సరకుల స్థూల వర్గీకరణ, 1971-72 - 1994-95	...	334
88.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో బాంకుల పెరుగుదల - 1951-65	...	338
89.	1950లో పెద్ద పట్టణాల్లో బాంకు శాఖల సంఖ్య	...	338
90.	వాణిజ్య బాంకుల శాఖల విస్తరణ (అఖిలభారత) 1960-71	...	339
91.	జాతీయీకరణ సమయంలో వాణిజ్యబాంకుల స్థితి (ఆంధ్రప్రదేశ్, ఇతర దక్షిణభారత రాష్ట్రాల పోలిక), 1960, 1969	...	339
92.	భారతదేశంలో బాంకింగు రంగాభివృద్ధి, 1969-1988	...	340
93.	భారతదేశంలో జాతీయీకరణ తర్వాత బాంకింగు రంగాభివృద్ధి, 1969-1988	...	341
94.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో శాఖల విస్తరణ - 1956-57 - 1994-95	...	341
95.	దక్షిణ భారతదేశంలో షెడ్యూల్డ్ వాణిజ్యబాంకుల శాఖలు	...	342
96.	1972-2000 మధ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ లో బాంకింగు కార్యకలాపాలు	...	342
97.	తలసరి డిపాజిట్లు, ఋణాలు, సిడి నిష్పత్తి, 1972-88	...	343
98.	షెడ్యూల్డ్ వాణిజ్య బాంకులలో తలసరి డిపాజిట్లు, 1972-88	...	343
99.	షెడ్యూల్డ్ వాణిజ్య బాంకులలో తలసరి ఋణం, 1972-88	...	344
100.	షెడ్యూల్డ్ వాణిజ్యబాంకులు ఇచ్చిన వ్యవసాయ ఋణాలు - ప్రాంతాలవారీ పంపిణీ (%), 1978-79 - 1986-87	...	345
101.	షెడ్యూల్డ్ వాణిజ్యబాంకుల వ్యవసాయ ఋణాలు - దక్షిణ ప్రాంతం	...	345
102.	షెడ్యూల్డ్ వాణిజ్యబాంకుల వ్యవసాయ ఋణాల వసూళ్ల స్థితి - దక్షిణ ప్రాంతం	...	346
103.	శాఖల విస్తరణ - జనాభా నిష్పత్తి	...	347
104.	శాఖల విస్తరణ - శాఖ ఒక్కొక్కటి జనాభా	...	348
105.	శాఖలలో తలసరి డిపాజిట్లు, తలసరి ఋణాలు, సిడి నిష్పత్తి	...	348
106.	దేశంలో ఆర్ఆర్బిల ప్రగతి, 1975-87	...	349
107.	ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఆర్ఆర్బిల ప్రదర్శన - 1976-2001	...	350
108.	దక్షిణాది రాష్ట్రాలలో ఆర్ఆర్బిల ప్రదర్శన	...	350
109.	బాకీల వసూళ్లలో ఆర్ఆర్బిల ప్రదర్శన, 1996-2001	...	351

110.	ఆర్ఆర్బిల నిర్వహణరాహిత్యపు ఆస్తుల శాతం, 1996 & 2001	...	351
111.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పోగుపడిన ఆర్ఆర్బిల నష్టాలు, 1996-97 - 2000-01	...	352
112.	స్వయంసహాయక బృందాల లింకేజీ కార్యక్రమం, ఆర్ఆర్బిలు, 1998-99 - 2000-01	...	353
113.	రాష్ట్ర సహకార బాంకుల పనితీరు, 1956-57 - 2002-03	...	354
114.	సిసిబిల పనితీరు, 1956-57 - 2000-01	...	354
115.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పిఎసిఎస్ ల పనితీరు (జూన్ 30 నాటికి), 1956-67 - 1998-99	...	355
116.	పిఎసిఎస్ లు: అఖిలభారత, దక్షిణాది రాష్ట్రాలతో ముఖ్యమైన సూచికల్లో తులనాత్మక విశ్లేషణ, 1971-72 - 1986-87	...	355
117.	పంచవర్ష ప్రణాళికల్లో భూమి అభివృద్ధి బాంకుల ప్రగతి - దక్షిణ రాష్ట్రాలు, 1951-56 - 1985-90	...	356
118.	ఆంధ్రప్రదేశ్ బీమా ప్రగతి, 1929-53	...	357
119.	1957-95 మధ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జీవిత బీమా ప్రగతి	...	358
120.	గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో జీవిత బీమా వ్యాపారం, 1957-61	...	358
121.	గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో జీవిత బీమా వ్యాపారం 1972-73 - 1976-77	...	359
122.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గ్రూప్ ఇన్సూరెన్సు పథకం (31-3-1985 నాటికి)	...	360
123.	ఆంధ్రప్రదేశ్ జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ పనితీరు	...	362
124.	ఎపిలో మారుతున్న రవాణా వాహనాల కూర్పు, 1956-57 - 1995-96	...	367
125.	ఎపిలో ప్రయాణికుల, సరుకు రవాణా వృద్ధి, 1956-57 - 1995-96	...	368
126.	ఎపిలో రోడ్ల పొడవు కూర్పు, వృద్ధి, పర్యాప్తత, 1956-57 - 1995-96	...	369
127.	స్టేజ్ కారేజ్ లు, సరుకు రవాణా వాహనాలు, అన్ని వాహనాల పర్యాప్తత, 1956-57 - 1995-96	...	370
128.	ఎపిఎస్ ఆర్టిసి - బస్సుల సంఖ్య, ఆర్కెమ్ లు, ప్రయాణికుల సంఖ్యలో వృద్ధి, 1956-57 - 1995-96	...	372
129.	ఎపిలో పనిచేస్తున్న జోనల్ రైల్వేల కూర్పు, 1956-57 - 1995-96	...	374
130.	ఎపిలో రైల్వేలకు సంబంధించిన కొన్ని అంశాల వృద్ధిలో ధోరణులు, 1956-57 - 1995-96	...	375
131.	ఆ.ప్ర.లో ఆర్కెఎమ్ రైల్వే స్టేషన్ ల సంఖ్య పర్యాప్తత, 1956-57 - 1995-96	...	376
132.	కార్గో టన్నేజ్ వృద్ధి - ఎగుమతులు & దిగుమతులు - విశాఖపట్నం ఓడరేవు, 1956-57 - 1994-95	...	379
133.	తపాలా, టెలిగ్రాఫ్, టెలిఫోన్ సేవల వృద్ధి, 1956-57 - 1995-96	...	381
134.	ఎపిలో కమ్యూనికేషన్ సదుపాయాల పర్యాప్తత, 1956-57 - 1995-96	...	382
135.	ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణీకరణ వైఖరులు, 1951-2001,	...	413

136.	వృద్ధి రేట్లు భారతదేశం, ఆంధ్రప్రదేశ్ 1951 నుండి 2001	...	414
137.	ఆంధ్రప్రదేశ్ 1991 - 2001 జనాభాలో మొత్తం పట్టణ జనాభా శాతం	...	415
138.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 1991 - 2001 జిల్లావారీగా మొత్తం జనాభాలో పట్టణ జనాభా శాతం	...	416
139.	ఆంధ్రప్రదేశ్ 1991 - 2001 మొత్తం యువలు/ నగరాలు/ పట్టణాల సైజువారీ జనాభా	...	417
140.	ఎ.పి.లో పట్టణ ప్రాంతాలకు స్త్రీ, పురుషుల వలసలు, నివాసకాలం, 2001	...	419
141.	ఎ.పి.లో వివిధ కారణాల వల్ల వలసవచ్చినవారు 2001	...	419
142.	పట్టణ ఎ.పి.లో వయస్సు, లింగం వారీగా వర్గీకరించిన ప్రధానకార్యక్రమాలు, ఉపాంతకార్యక్రమాలు, కార్యకేతరులు	...	420
143.	పట్టణ ఎ.పి.లో ప్రధాన కార్యక్రమాల పారిశ్రామిక వర్గాలు	...	420
144.	ఎ.పి.లో పారిశ్రామిక వర్గంవారీగా ప్రధాన కార్యక్రమాల విస్తరణ (శాతం)	...	420
145.	7 + వయసు ఎ.పి. పట్టణ జనాభాలో వయసు, లింగం వారీగా విద్యాస్థాయి, 2001	...	422
146.	మహిళా శాసనసభ్యులు, 1956-2004	...	451
147.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మహిళల పట్ల నేరాలు, 1990-92	...	460
148.	ద్వాక్రా కింద ఎస్ హెచ్ జి లకు సంవత్సరాల వారీగా అందించిన సహాయం, 1983-84 - 1995-96	...	468
149.	ఎ.పి. ద్వాక్రా గ్రూపులలో ఎస్సీలు, 1983-84 - 1995-96	...	468
150.	మొత్తం దేశంలో అక్షరాస్యత శాతం, 1951-91	...	504
151.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అక్షరాస్యత శాతం, 1961-91	...	505
152.	ఎ.పి.లో ప్రాథమిక, ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలు, శాతాలు, 1970-71 -1993-94	...	506
153.	ప్రాథమిక, మాధ్యమిక పాఠశాలలలో టీచర్లు, 1956-57	...	507
154.	ఎ.పి.లో ఇంజనీరింగ్ కళాశాలల పురోగతి, 1951-95	...	536
155.	ఇంజనీరింగు కళాశాలల్లో అందుబాటులో ఉన్న విద్యా విభాగాలు	...	536
156.	ప్రైవేటు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు, 1977-85	...	540
157.	నర్సింగ్ కోర్సులు అందిస్తున్న కళాశాలలు	...	544
158.	ఎ.పి. జనాభా స్వరూప స్వభావాలు, 1961-1991	...	551
159.	ఎపిలోనూ, భారత్ లోనూ సిబిఆర్, సిడిఆర్, ఐఎంఆర్, టిఎఫ్ఆర్, 1951-1991	...	552
160.	ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఆరోగ్యంపై ప్రభుత్వ వ్యయం, 1975-76 - 1995-96	...	554
161.	ఆరోగ్యంపై ప్రభుత్వ వ్యయం, 1992-1993 నుంచి 1995-96 వరకు	...	554
162.	హెచ్ డిఐ పరంగా ర్యాంకుల వారీగా జిల్లాలు	...	555
163.	వివిధ అంశాలలో తొలి తెలుగు సినిమాలు	...	689
164.	తెలుగు సిని పరిశ్రమలో దాదాసాహెబ్ ఫాల్కే అవార్డు గ్రహీతలు	...	690
165.	రఘుపతి వెంకయ్య అవార్డు గ్రహీతలు	...	690

పటాలు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్	...	1
2. ఆంధ్రప్రదేశ్ (ప్రకాశం, విజయనగరం జిల్లాలతో)	...	2
3. పట్టణ జనాభా దశాబ్దాల వారి అభివృద్ధి రేటు	...	425
4. పట్టణ జనాభా శాతం	...	426

చిత్రాలు

1. బూర్గుల రామకృష్ణారావు	...	19	26. మర్రి చెన్నారెడ్డి	...	159
2. బెజవాడ గోపాల రెడ్డి	...	19	27. టంగుటూరి అంజయ్య	...	164
3. టంగుటూరి ప్రకాశం	...	28	28. భవనం వెంకట్రాం	...	168
4. నీలం సంజీవరెడ్డి	...	29	29. కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డి	...	170
5. గౌతు లచ్చన్న	...	29	30. రామోజీరావు - ఈనాడు	...	171
6. మాడపాటి హనుమంతరావు	...	29	31. ఎన్టీ రామారావు	...	172
7. అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు	...	29	32. నాదెండ్ల భాస్కరరావు	...	181
8. మూసీ ప్రాజెక్టు	...	37	33. హైటెక్ సిటీ	...	185
9. దామోదరం సంజీవయ్య	...	41	34. చంద్ర రాజేశ్వరరావు	...	189
10. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య	...	46	35. కొండపల్లి సీతారామయ్య	...	195
11. కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ	...	55	36. నేదురుమల్లి జనార్దనరెడ్డి	...	197
12. వైజాగ్ స్టీల్ ప్లాంట్	...	56	37. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు	...	253
13. తెన్నేటి విశ్వనాథం	...	58	38. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు	...	255
14. ద్వారం వెంకటస్వామి నాయుడు	...	65	39. తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు	...	260
15. స్థానం నరసింహారావు	...	65	40. మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య	...	377
16. రవీంద్రభారతి	...	66	41. కొమురం భీం	...	386
17. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు	...	70	42. ఆజమ్ జాహి మిల్స్	...	404
18. కె.ఎల్.రావు	...	74	43. కె. బాలగోపాల్	...	433
19. శ్రీవేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ	...	76	44. పంచాది నిర్మల	...	454
20. నిజాం సుగర్ ఫాక్టరీ	...	85	45. రోశమ్మ పున్నోసె (దూబగుంట)	...	454
21. కాసు బ్రహ్మానంద రెడ్డి	...	93	46. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ టెక్నలాజికల్ యూనివర్సిటీ (జెఎన్‌టియు)	...	528
22. కాళోజీ నారాయణరావు	...	117	47. జ్ఞానపీఠ అవార్డు గ్రహీతలు	...	530
23. ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా	...	125	48. డా॥ అంబేద్కర్ సార్వత్రిక యూనివర్సిటీ	...	533
24. పి.వి. నరసింహారావు	...	134			
25. జలగం వెంగళరావు	...	151			

49. సతీష్ ధావన్ స్పేస్ సెంటర్ (శ్రీహరికోట)	546	72. చిందు భాగవతం	667
...	546	73. గూడవల్లి రామబ్రహ్మం	681
50. తిరుమల రామచంద్ర	602	74. అక్కినేని నాగేశ్వరరావు,	
51. గోపరాజు రామచంద్రరావు (గోరా)...	602	నందమూరి తారకరామారావు	682
52. కుసుమ ధర్మన్న	603	75. చిత్తూరు వి.నాగయ్య	684
53. పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య	603	76. సావిత్రి, షావుకారు జానకి,	
54. అబ్బూరి ఛాయాదేవి	606	అంజలీదేవి, భానుమతి	684
55. మాలతీ చందూర్	608	77. ఎస్.వి. రంగారావు	684
56. వాసిరెడ్డి సీతాదేవి	609	78. రేలంగి వెంకటరామయ్య	685
57. దాశరథి రంగాచార్య	616	79. ధీరేంద్రనాథ్ గంగోపాధ్యాయ	692
58. బోయి భీమన్న	616	80. శ్రీ కొండపల్లి శేషగిరిరావు	700
59. గద్దర్	617	81. కాపు రాజయ్య	701
60. కత్తి పద్మారావు	618	82. కలంకారీ నమూనా	704
61. జి.వి. చలం	619	83. ఉమర్ అలీషా	743
62. గోగు శ్యామల	619	84. త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి	768
63. అల్లం రాజయ్య	620	85. వెంపటి చినసత్యం	773
64. కేశవరెడ్డి	620	86. నటరాజ రామకృష్ణ	782
65. కాళీపట్నం రామారావు	621		
66. వెంపటాపు సత్యనారాయణ	625	ప్రముఖ చిత్రకారుల చిత్రాలు	
67. శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు (శ్రీశ్రీ)	626	చైతన్య: 'ఇన్ ప్రామిస్ అఫ్ కార్డ్'	709
68. కె.వి. రమణారెడ్డి	627	సి.ఎస్.ఎన్. పట్నాయక్: 'మ్యుజీషియన్'	709
69. వట్టికోట ఆళ్వారుస్వామి	640	సయ్యద్ బిన్ మొహమ్మద్: 'స్వీయచిత్రం'	709
70. గుర్రం జాషువా	658	బాణయ్య: వ్యక్తిచిత్రం	709
71. కె.జి. సత్యమూర్తి	663	వి.వి. భాగీరథి: చిత్రం	710

సంధి దశ

- వి. రామకృష్ణారెడ్డి

1956 నవంబరు 1 నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర సమకాలీన యుగంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. ఈ సంపుటంలో వివరించిన సంఘటనలు, పరిణామాలు చాలా ఇటీవలికాలానికి చెందినవి. నేటి పాలకులు, అధికారులు, శాసనసభ్యులు, సాధారణప్రజానీకం స్మృతిలో ఇవి ఇంకా తాజాగా ఉన్నాయి. ఆ విధంగా ఈ అందరి ఆసక్తిని, ధ్యానాన్ని ఈ సంపుటం ఆకర్షిస్తుంది. చరిత్రగమనం సాగుతూనే ఉంటుందనటానికి ఇది ఒక సంకేతం. కొత్తగా ఏర్పడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం వాస్తవానికి స్వతంత్రభారతదేశంలో భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటుకు దారితీసింది. పరిమాణంలో దేశంలోనే నాల్గవ అతిపెద్ద రాష్ట్రంగానూ, జనాభాలో ఐదవ అతిపెద్ద రాష్ట్రంగానూ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడింది. ఈ రాష్ట్రం ఏర్పడ్డప్పుడు కోస్తాంధ్ర రాయలసీమలనుంచి 11 జిల్లాలనూ, తెలంగాణ నుండి 9 జిల్లాలనూ కలిపారు. ఆ తరువాత ప్రకాశం, విజయనగరం జిల్లాలు ఏర్పడ్డాయి. రాష్ట్రమంతటా ప్రచురంగా మాట్లాడే భాష తెలుగు అయినప్పటికీ ప్రాంతీయమాండలిక భేదాలున్నాయి. ఉర్దూ, హిందీ, మరాఠీ, గుజరాతీ భాషలను కూడా హైదరాబాదు నగరంలోనూ, తెలంగాణలో కొన్ని ప్రాంతాలలోనూ మహమ్మదీయులు, మహారాష్ట్రీయులు, గుజరాతీలు నివసించే ఆంధ్ర జిల్లాలలోనూ మాట్లాడతారు.

రాష్ట్రంలో 70% జనాభా వ్యవసాయం మీద ఆధారపడిందే. ఫలితంగా పంటల ఉత్పత్తికీ, ఆర్థిక అభివృద్ధికీ వర్షపాతం సాగునీటి సదుపాయాలు, ప్రాధాన్యం వహిస్తాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సమకాలిక చరిత్రను వివరిస్తున్న ఈ సంపుటం 1956 నవంబరు నుండి 1995 ఆగస్టు వరకు రాజకీయ, పరిపాలన, ఆర్థిక, సామాజిక, సంస్కృతిక రంగాలలో జరిగిన పరిణామాలను వర్ణిస్తుంది. కేంద్రంలో అనేక పార్టీల ఐక్యసంఘటన ప్రభుత్వాలు అధికారంలోకి రావడం, రాష్ట్రాలలో ప్రాంతీయ పార్టీలు బలంగా వేళ్లాసుకోవడం, ఆయా రాష్ట్రాలలో ఆ పార్టీలు అధికారంలోకి రావడం, భూయజమాని వ్యవసాయం చేయడం, ఆహారపంటల సాగు ప్రతిసంవత్సరానికీ తగ్గిపోవడమూ, చిన్నరైతులు అధికసంఖ్యలో వ్యవసాయేతర వృత్తులవాళ్లు గ్రామాలలో జీవనోపాధి లభించక పట్టణప్రాంతాలకు వలసపోవడమూ, చాలామందికి కంప్యూటరు, ఇన్ఫర్మేషన్ సేవలలో ఉద్యోగిత లభించడమూ, నూతన ఆర్థిక సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టడం మొదలైనవి దేశఆర్థిక వ్యవస్థలో ప్రబలమైన పాత్రను నిర్వహించడం ప్రారంభించడంతో 1995 ను ఇక్కడ ఒక దశ అంతాన్ని సూచించేదిగా స్వీకరించడం జరిగింది.

కీ.శే. నీలం సంజీవరెడ్డి మంత్రివర్గంతో ప్రారంభించి, కీ.శే. ఎన్టీ రామారావు మంత్రివర్గంతో ముగిసిన ఈ కాలంలో రాష్ట్రాన్ని 25 గురు ముఖ్యమంత్రులు పరిపాలించారు. ఒక్క కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి (29-2-1964 నుండి 25-9-1971) తప్పించి మరే ముఖ్యమంత్రి పూర్తి ఐదేండ్లపాటు పరిపాలించలేదు. దీనికి రాజకీయ పరిపాలనా పరమైన కారణాలు ఏవైనా ఉండవచ్చు. ఒక ప్రభుత్వం ఏడు నెలల కంటే తక్కువగా నడిచింది. అది భవనం వెంకట్రాం ప్రభుత్వం (24-02-1982 నుండి 20-09-1982). దీనికి కారణం ప్రధానంగా ఢిల్లీలోని కాంగ్రెస్ అధిష్టానవర్గం రాష్ట్రంలో మంత్రివర్గాలను తాను రాష్ట్రంలో సంభవిస్తున్న రాజకీయ, పరిపాలన పరిణామాలపై ఏర్పరచుకున్న అభిప్రాయాలవల్లగానీ అందిన నివేదికలవల్లగానీ నిరంతరం తొలగిస్తూ, కొత్తవాటిని నియమిస్తూ రావడమే. 1983 జనవరి 8 వరకు రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ పాలన నిరంతరాయంగా నడిచింది.